

Borbjerg Sparekasse

Årsrapport

2024

Cvr. nr. 15 41 67 18

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Selskabsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	12
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	13
Resultat- og totalindkomstopgørelse	18
Balance	19
Egenkapitalopgørelse	20
Noter kapitalopgørelse	21
Noter hoved- og nøgletal	22
Noter til resultat- og totalindkomstopgørelse	23
Noter til balancen	26
Noter til øvrige oplysninger	33
Noter anvendt regnskabspraksis	37

SELSKABSOPLYSNINGER

Forretningsadresse	Borbjerg Sparekasse Bukdalvej 5 Borbjerg 7500 Holstebro Cvr. nr. 15 41 67 18	
Repræsentantskab	<i>Valgt i 2024</i>	<i>Valgt i 2023</i>
	Torben Amstrup, Hvam	Karen Kjelsmark Amstrup, Borbjerg
	Henrik Andersen, Handbjerg	Lars Kirk Andersen, Borbjerg
	Martin Lindbjerg, Vinderup	Jens Tarbensen Guld, Borbjerg
	Rikke Lykkeskov, Herrup	Steffen Toft Hansen, Hodsager
	Johan Mikkelsen, Stendis	Jens Lindbjerg, Hvam
	Viola Juhl Jensen, Borbjerg	Henriette Skovsgaard Simonsen, Viborg
	Søren Refsgaard, Skave	Anne Bruun Skovbakke, Borbjerg
	<i>Valgt i 2022</i>	<i>Valgt i 2021</i>
	Helle Engelbrecht Buch, Hvam	Ivan Bjerrum, Vinderup
	Jørgen Frølund, Skave	Torben Kjelsmark Olesen, Borbjerg
	Jørgen Dalgaard Hansen, Hodsager	Henrik Kirkegaard, Borbjerg
	Peder Jørgensen, Borbjerg	Jesper Lindberg, Mejrup
	Preben Garde Jensen, Tvis	Mikkel Møller, Skave
	Aksel Meldgaard, Ryde	Jens Ejvind Toft, Mejrup
	Jens Weinrich, Hogager	Kim Toft, Borbjerg
Bestyrelse	Aksel Meldgaard, formand	Torben Amstrup *)
	Henrik Kirkegaard, næstformand **)	Anne Bruun Skovbakke ***)
	Rikke Lykkeskov ****)	Mikkel Stjerne Møller
Ledelseserhverv	*) Hvam Smede og VVS A/S, direktør og bestyrelse	
	Hvam Invest Holding ApS, direktør og bestyrelse	
	Hvam Skov- og Ejendomsselskab ApS, direktør og bestyrelse	
	PAL Komplementar ApS, bestyrelse	
	Kloster Mink K/S, bestyrelse	
	**) KK Ejendomme ApS, direktør og bestyrelse	
	BeneFiT Holbæk Ejendomme ApS, bestyrelse	
	Fårbæk Holding, Holstebro ApS, direktør	
	Fysioterapien Sct. Jørgen Holstebro ApS, direktør og bestyrelse	
	***) A. Bruun ApS, direktør	
	****) Herrup Bjergby Fællesforening, bestyrelse	
Direktion	Mogens Christensen, H.D.	
Personale	Torben Grove Jokumsen	Lisbeth Præstholt
	Iris Smed Hansen	Henriette Skovsgaard Simonsen
	Mogens Thorup Elkjær	Tommy Birch Nielsen
	Kennet Nielsen	Trine Guldager Aarup
	Jeanette Præstgaard Christensen	Lise Ahle Stadsbjerg
	Jørgen Dalgaard Hansen	Mathias Immersen Hansen
	Michaela Kjeldsmark Lind	Mike Friis Nielsen
	Anni Sørensen	Else Marie Graversen Jensen
Revision	PwC	
	Statsautoriseret Revisionspartnerselskab	
	Platanvej 4	
	7400 Herning	

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Borbjerg Sparekasses hovedaktivitet er – ud fra en simpel forretningsmodel - at udbyde finansielle produkter til private kunder samt mindre og mellemstore erhvervsvirksomheder, primært i sparekassens lokalområde.

Indledning

Årets resultat før skat udgør lige over 22 millioner kr. Det er lidt under sidste års resultat på 24,5 millioner kr., som næsten var en fordobling af hvert af de 3 foregående års resultater. Det er derfor et resultat som vi er meget stolte af. Den væsentligste årsag til, at resultatet ikke når resultatet for 2023 er, at vi i 2024 har haft lavere kursgevinster.

De væsentligste hovedpunkter er følgende:

- Netto rente- og gebyrindtægter slår alle rekorder og udgør 42.864 tkr. mod sidste års 39.127 tkr.
- Gebyrer og provisionsindtægter udgør 12.609 tkr.
- Den samlede balance udgør 771.083 tkr.
- Høj udlånsvækst, som udgør 13,9 %
- Stabil udvikling i indlån med en stigning på 13,2 %
- Rekordhøj solvensprocent på 34,4
- Kapitaloverdækning incl. bufferkrav pr. 31. december 2024 på 11,7 procentpoint
- Positiv kursgevinst på 3.757 tkr.
- Vi har nu mere end 4.700 kunder
- Antallet af medarbejdere er vokset til 17 personer

Kort fortalt er der igen tale om et meget fantastisk år, hvor der har været forrygende travlt og næsten alt er gået vores vej.

Resultatopgørelse

Resultatet før skat udgør 22.259 tkr. mod 24.546 tkr. året før.

For 2024 forventede vi et resultat under niveauet for 2023. Det har også vist sig at det er der, resultatet er landet.

Kigger vi på nettorenteindtægter, så er disse steget med 1.637 tkr. til 29.084 tkr. fra 27.447 tkr., svarende til en stigning på 6,0 %. Den væsentligste årsag hertil er stigende renteindtægter fra en større udlånsmasse end i 2023. Stigningen i renteindtægter fra udlån udgør 4.145 tkr. Tilsvarende har vi haft højere udgifter til bl.a. indlån på 2.794 tkr. Forrentningen af vores overskudslikviditet har bidraget med 286 tkr. yderligere i 2024 i forhold til 2023.

Sparekassen har ændret rentesatser 1 gang i 2024. Renteændringerne er afledt af, at Nationalbanken har nedsat sine renter og sparekassen har valgt af følge denne i nogen grad.

Udbytte af aktier udgør 1.245 tkr. mod 311 tkr. i 2023. Stigningen skyldes at vi i 2024 har modtaget ekstraordinært udbytte af vore aktier i DLR Kredit.

Gebyrer og provisionsindtægter er steget med 1.195 tkr. og udgør nu 12.609 tkr. Stigningen svarer til 10,5 %.

Når man glæder sig over det pæne beløb sparekassen tjener i gebyrer og provisionsindtægter, er det vigtigt at huske, at en meget stor del netop kommer fra vore samarbejdsrelationer, som er Totalkredit, DLR Kredit, Sparinvest, Privatsikring, Nærpension, BankInvest m.fl. og således ikke alene er gebyrer, vi opkræver direkte hos vore kunder. Det er penge vi tjener, fordi vore kunder er loyale overfor sparekassen og de produkter, vi udbyder i kraft af vore samarbejdspartnere.

LEDELSESBERETNING

Resultatopgørelse, fortsat

Kursreguleringer er positive og udgør 3.757 tkr. mod 6.472 tkr. i 2023. Kursreguleringerne fordeler sig med en gevinst på 855 tkr. på aktier, gevinst på 2.809 tkr. på obligationer og gevinst på 93 tkr. på valutabeholdningen. De samlede kursgevinster er således 2.715 tkr. lavere end året før.

I sparekassen har vi altid haft en strategi for investering, som vi mener er forsigtig og selvfølgelig med en absolut tålelig risiko. Det er en strategi vi er tro imod, og det er vores opfattelse, at det giver det bedste resultat på lidt længere sigt.

Det er i øvrigt på samme måde vi ofte rådgiver vores kunder omkring investeringer, nemlig at vælge en strategi og være tro mod den.

Omkostninger

Udgifter til personale og administration er steget med 3.400 tkr. til 23.965 tkr. fra 20.565 tkr., hvilket svarer til en stigning på 16,5 %. I 2024 har vi i gennemsnit været 14,9 medarbejdere mod 13,7 året før, hvilket delvis forklarer stigningen i lønudgiften, som udgør 1.667 tkr. Øvrige årsager er generelt stigende omkostninger, herunder især på udgifter til vores IT-central. Det er en acceptabel stigning, når vi tager i betragtning, at sparekassen også vokser. De faktiske omkostninger svarer i øvrigt til de budgetterede.

Når man forholder sig til vores omkostninger, er det værd at bemærke, at vi hvert år bruger pæne summer på sponsorater til lokale foreninger og arrangementer. Det er sponsorater som vi fornemmer der sættes stor pris på, og som vi er overbeviste om, er med til at fastholde og endda udvikle aktivitetsniveauet i vores område.

Af- og nedskrivninger på bygning og driftsinventar viser 339 tkr. mod 406 tkr. året før.

Posten nedskrivninger på udlån og tilgodehavender viser en udgift på 51 tkr. mod beløbet året før på 75 tkr. Niveauet er på et absolut lavt og tilfredsstillende niveau. Dette forklarer vi med, at det går godt for vores kunder, såvel private som erhverv.

Vi har i flere år haft et ledelsesmæssigt skøn – oprindeligt til dækning af følger fra Corona og senere til at imødegå usikkerheder som følge af bl.a. Ukraine-krisen og det højere renteniveau. Det er vores oplevelse, at vore kunder har overstået Coronaen uden de store udfordringer, hvorfor dette skøn nu er fjernet. Imidlertid er der nu mere den geopolitiske og makroøkonomiske situation, som kan gøre det nødvendigt med et sådan skøn. Derfor har vi et ledelsesmæssigt skøn på i alt 3.100 tkr. Heraf er 1.000 tkr. afsat i solvensbehovet. De ledelsesmæssige skøn, der er uændret i forhold til 2023, skal ses som en samlet buffer mod de usikre tider vi står overfor.

Efter ovennævnte lander årets resultat før skat på 22.259 tkr.

Af årets overskud skal sparekassen betale skat. Den beregnede skat udgør 5.495 tkr.

Herefter ender resultatet efter skat på 16.764 tkr. mod sidste års 18.813 tkr.

Bestyrelsen foreslår en rente af garantkapital på 649 tkr. svarende til en forrentning på 3,75 %.

Det er en uændret forrentning i forhold til året før. Efter den foreslåede rente kan der overføres 16.115 tkr. til egenkapitalen.

Kigger man på basisindtjeningen, som vi definerer som resultatet før skat korrigeret for kursreguleringer, nedskrivninger, rente af nedskrivninger, afskrivninger og engangsposter, udgør denne 19.069 tkr. mod 19.431 tkr. året før. Der er således også tale om et mindre fald heri, men dog stadig på et højt og tilfredsstillende niveau.

LEDELSESBERETNING

Resultatopgørelse, fortsat

Ser vi resultatet i forhold til det budgetterede resultat før skat på 11.350 tkr. mod det realiserede på 22.259 tkr. så overstiger resultatet budgettet med 10.909 tkr. Stigningen skyldes højere renteindtægter, højere gebyrer og provisionsindtægter samt større kursreguleringer på vores fondsbeholdning. Ligeledes har vi haft lavere nedskrivninger end forventet. At væksten i udlån m.m. har været større end forventet bidrager ligeledes til merindtjeningen.

Udvikling i balancen

Den samlede balance udgør 771 mio. kr. mod 677 mio. kr. året før. En stigning på 13,9 %.

Af væsentlige poster i balancen kan nævnes, at udlån udgør 410 mio. kr. mod 360 mio. kr. året før, svarende til en stigning på 13,9 %. Væksten betegner vi som mere end tilfredsstillende og det overstiger også det budgetterede.

Kigger vi på fordelingen af udlån og garantier mellem privat og erhverv, så udgør den 79 % til private og 21 % til erhverv. Sidste år var fordelingen 80/20.

Obligationer, aktier og tilgodehavende hos kreditinstitutter, som tilsammen udgør vores overskudslikviditet, udgør samlet 297 mio. kr. mod 266 mio. kr. året før. Dette vidner om, at sparekassen stadig har en meget stor likviditetsoverdækning. LCR-brøken opgjort efter reglerne herom udgør 614,3 % mod 707,6 % sidste år.

Indlån er steget fra 474 mio. kr. til 536 mio. kr., med 62 mio. kr. svarende til 13,2 %. Indlånsoverskuddet - forskellen mellem udlån og indlån - udgør nu 126 mio. kr. mod 114 mio. kr. sidste år. Nøgletallet, udlån i forhold til indlån, udgør 72,9 % mod 74,2 % sidste år. Det er sparekassens overbevisning, at en god balance mellem netop indlån og udlån er afgørende for en god drift. Derfor glæder vi os også over niveauet. Tallet må ikke blive for lavt og det vil fortsat være et fokusområde i 2025.

Årets resultat efter skat og rente til garantterne, 16.115 tkr. foreslår bestyrelsen henlagt til egenkapitalen. Egenkapitalen udgør herefter 172.031 tkr. og er steget med 11,0 %.

Af den samlede egenkapital udgør garantkapitalen 17.880 tkr. mod 17.072 tkr. året før. En stigning på 808 tkr., som vi også er meget tilfredse med. Det vidner om stadig opbakning til sparekassen. Det er i høj grad de nye kunder, som også bliver garantter. Antallet af garantter udgør ca. 1.680. Garantkapitalen er således fordelt på mange garantter og med et gennemsnit på lidt over 10.000 kr. pr. garant.

Enkelte sparekasser har haft stoppet for indløsning af garantbeviser. I Borbjerg Sparekasse har vi altid haft en såkaldt ventelistemodel, idet vi indløser garantbeviser i takt med, at andre kunder tegner nye. Ser vi tilbage på de senere år, har vi hele tiden kunnet holde ventelisten på et acceptabelt niveau og indenfor det, vi altid har stillet garantterne i udsigt. Ved årets slutning var der ingen garantter på venteliste.

Sparekassens solvensprocent er opgjort til 34,4. Lovens krav er stadig 8 %. Solvensprocenten ved årets start var 32,9 og er således steget med 1,5 procentpoint.

Kapitalforhold og solvens

Nogle kan måske tænke, at det er en høj og nogle for høj solvensprocent. Her skal man være opmærksom på, at sparekassen også vokser og at vækst kræver egenkapital. Det er derfor vigtigt at sparekassen hele tiden konsoliderer sig, så der er råderum til vækst, men også for at vi kan fortsætte med at opfylde lovens – i øjeblikket stigende – krav til kapital. For god ordens skyld skal det nævnes, at sparekassen allerede opfylder alle de kendte kommende krav til kapital. Det giver en dejlig arbejdsro, som kan bruges konstruktivt til vækst og kundepleje. Sparekassen har opgjort sit individuelle solvensbehov til 12,1 %. Der er således en overdækning på ikke mindre end 22,3 procentpoint før bufferkrav og NEP-tillæg. Borbjerg Sparekasse har historisk ligget i toppen af skalaen for solide pengeinstitutter, hvilket vi fortsat forventer at ville gøre. Dette bygger på offentliggjorte årsrapporter og egen benchmarking.

LEDELSESBERETNING

Kapitalforhold og solvens, fortsat

Garantkapitalens andel af den samlede egenkapital udgør alene 10,4 %. Sparekassen er således særdeles velkonsolideret også uden at medregne garantkapitalen. Opgør vi solvensen uden at medregne garantkapitalen, udgør den 30,2 % og er således stadig langt over lovens krav. Det skal dog bemærkes, at selv om vi ikke er afhængige af garantkapitalen, så ønsker vi den stadig, idet den er med til at give os det nødvendige råderum, således vi kan håndtere kunder af en vis størrelse.

I de seneste mange år har vi set stigende kapitalkrav, f.eks NEP-tillæg, kapitalbevaringsbuffer, kontracyklisk kapitalbuffer og systemisk buffer for erhvervseksponeringer mod ejendomsselskaber. Det kunne vi godt ønske der var aftagende eller i det mindste bare var holdt på et konstant niveau.

Kapitalprocent 31. december 2024	34,4%
NEP-krav gældende fra 1. januar 2025	15,7%
Kapitalbevaringsbuffer	2,5%
Kontracyklisk kapitalbuffer	2,5%
Systemiske buffer for erhvervseksponeringer mod ejendomsselskaber	0,3%
Krav i alt	-21,0%
Overdækning	13,4%

Personale

I løbet af 2024 har vi ansat 3 nye medarbejdere og taget afsked med én.

De nyansatte er Mike Friis Nielsen pr. 1. januar, Else Marie Graversen Jensen, pr. 1. september og Anni Sørensen pr. 1. oktober.

Med virkning pr. 30. juni 2024 opsagde Mette Rask Jespersen sin stilling.

Med virkning pr. 1. januar 2025 har vi ansat Mathias Immersen Hansen.

Bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme

Borbjerg Sparekasse arbejder aktivt med bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering.

Sparekassen er underlagt lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, i daglig tale kaldet hvidvaskloven. Det er vores hensigt at minimere risikoen for, at Borbjerg Sparekasse bliver misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme.

For at minimere risikoen for at blive misbrugt til hvidvask og finansiering af terrorisme, foretages der daglige kontroller af transaktioner og kvartalsvise stikprøvekontroller og andre selvstændige analyser.

Vi arbejder løbende på at identificere mistænkelige forhold og underrette Hvidvasksekretariatet om disse, hvis mistanken ikke umiddelbart kan afkræftes.

Borbjerg Sparekasse tilslutter sig Finans Danmarks Hvidvask Task Forces seks adfærdsprincipper, der overordnet omfatter:

1. Vi sætter altid etik før profit
2. Vi følger loven og lovens ånd
3. Vi vil gerne kigges i kortene
4. Vi arbejder målrettet med vores virksomhedskultur
5. Vi påtager os ledelsesansvar og sikrer, at alle medarbejdere tager ansvar i forhold til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering
6. Vi samarbejder konstruktivt med alle interessenter, herunder myndighederne

De seks adfærdsprincipper er beskrevet på sparekassens hjemmeside.

LEDELSESBERETNING

Bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, fortsat

Bestyrelsen har vedtaget politik for risikostyring på hvidvaskområdet og hvidvaskrisikovurdering samt politik for sund virksomhedskultur, der skal sikre og fremme en sund virksomhedskultur med henblik på at undgå overtrædelser af den finansielle lovgivning, eller at sparekassen bliver brugt til hvidvask, terrorfinansiering og anden økonomisk kriminalitet.

Samarbejdsrelationer

Når man er et lille pengeinstitut, kan man naturligvis ikke klare alting selv. Dette løser vi ved samarbejde med forskellige parter. På den måde kan vi hele tiden tilbyde vore kunder de nyeste og mest aktuelle produkter og samtidig sikre de, at Borbjerg Sparekasse kan tilbyde de samme produkter, som ellers kun er forbeholdt kunder i de største pengeinstitutter. Det er vores vurdering, at vores samarbejdspartnere er kompetente og hele tiden leverer relevante og konkurrencedygtige produkter. Specielt er det værd at nævne, at Totalkredit - hvert år - tilbagebetaler kundekroner og nu med 2.500 kr. pr. lånt million. Dette bringer Totalkredit i top som det billigste realkreditinstitut på de vigtigste udlånsformer. Et lignende tiltag er sket hos DLR, i form af loyalitetsrabat.

Sparekassen har derfor samarbejde med følgende:

- Totalkredit - som det foretrukne realkreditselskab på privatboligmarkedet
- DLR Kredit - som det foretrukne realkreditselskab på erhvervsjendomme
- Sparinvest - som den foretrukne investeringsforening og administrator af egenbeholdning på obligationer
- BankInvest - som alternativ til Sparinvest på investeringsområdet
- AP-Pension og Nærpension - på personforsikringer
- Privatsikring - på skadesforsikringer og henvisningsaftale omkring erhvervsforsikringer
- Alm. Brand - med henvisning af landbrugskunder og nedlagte landbrug
- Sparekassen Danmark - samarbejde om fondshandel
- Sparekassen Kronjylland - som korrespondentbank
- SaxoBank - omkring handel med kundefonds
- Finans-Support - regnskabsudfærdigelse, it-assistance samt hjælp til udfærdigelse og vedligeholdelse af instrukser og forretningsgange, assistance til compliance- og risikostyring samt whistleblower-ordning
- SDC A/S som datacentral

Forventet udvikling i 2025

Det er vores overbevisning, at opbakningen til sparekassen varer ved og som følge deraf forventer vi stigende aktivitet og udlånsniveau. Dog oplever vi øget konkurrence på rentesatser, hvilket vi forventer vil betyde en relativ nedgang i nettorenteindtægterne i forhold til niveauet i 2024. Nogle forudser yderligere rentefald, og det vil lægge yderligere pres på vore renteindtægter, herunder også afkast af vores overskudslikviditet.

Dertil forventer vi også stigende omkostninger – bl.a. som følge af de førnævnte nyansættelser og måske flere ansættelser på vej som følge af generel vækst og bl.a. som følge af stadig stigende tidsforbrug til administrative byrder samt forebyggelse af digital svindel.

En anden væsentlig udgiftspost i sektoren er udgifter til nedskrivninger på kunder, som følge af risiko for tab på udlån og garantier. Det er naturligvis svært at anslå et beløb, men det er vores klare opfattelse, at det bliver et overkommeligt beløb og det kan på ingen måde true vores selvstændighed. Dette begrundes i høj grad med, at vi hele tiden har ført en fornuftig kreditpolitik og gjort vores håndværk ordentligt.

Resultat før skat forventes at ligge i intervallet fra 11 til 16 mio. kr

Overskuddet af den egentlige sparekassedrift (resultat før kursreguleringer, nedskrivninger, rente af nedskrivninger afskrivninger og engangsposter) forventes herefter at ligge i intervallet fra 12 til 15 mio. kr.

LEDELSESBERETNING

Forventet udvikling i 2025, fortsat

Idet vi har en klar målsætning om fortsat selvstændighed, budgetterer vi med en udlånsstigning på ca. 9 % og en stigning i indlån på omkring 6,5 %. Stigningerne er budgetteret på baggrund af forventning om fortsat tilgang af nye kunder.

De senere år har været præget af en del fusioner blandt mindre og mellemstore pengeinstitutter. Lad os slå fast, og gentage, at det er Borbjerg Sparekasses strategi at forblive selvstændig til gavn for lokalområdet og vores kunder. Dette er kun muligt, hvis den store lokale opbakning fortsætter. Derfor bestræber vi os hele tiden på at tilbyde konkurrencedygtige produkter og priser samt yde en god service.

Whistleblower

Sparekassens medarbejdere skal have mulighed for, på en hensigtsmæssig måde og i fortrolighed at kunne indrapportere overtrædelser eller potentielle overtrædelser af den finansielle regulering. Til formålet er etableret en såkaldt Whistleblowerordning, der er uafhængig forankret. Der har hverken i 2024 eller tidligere været foretaget indberetninger hertil.

Usædvanlige forhold

Der har i 2024 ikke været usædvanlige forhold, der har påvirket indregningen og målingen af resultat og balanceposter m.v.

Betydningsfulde hændelser efter regnskabsårets afslutning

Fra balancedagen og frem til aflæggelse af regnskabet for 2024 er der ikke indtrådt forhold, som ændrer vurderingen af årsrapporten.

Videnressourcer

Sparekassens fremtidige udvikling er afhængig af, at sparekassen også fremover kan tiltrække den nødvendige kvalificerede arbejdskraft til varetagelse af vor hovedaktivitet. Dette har endnu ikke voldt problemer.

Særlige risici

Borbjerg Sparekasses risici vedrører væsentligst kreditrisici og markedsrisici.

Sparekassens risikostyring sker i overensstemmelse med de politikker, rammer og instrukser, som er fastlagt af sparekassens bestyrelse.

Sparekassens kreditpolitik fastlægger overordnet rammerne for udlån og sikkerhedsstillelser, herunder risikostyring. Sparekassen følger løbende alle signifikante udlån på individuel basis og øvrige udlån via opståede indikationer for kreditforringelse, der kan give problemer med eksponeringen.

Sparekassens markedsrisiko består af risici vedrørende renter, valuta, aktier og likviditet.

Rammerne for markedsmæssige risici, samt risici der opstår i forlængelse af ændringer i renter og kurser på værdipapirer, overvåges løbende og der afrapporteres til bestyrelsen på hvert ordinært bestyrelsesmøde.

Som led i kapitaldækningsreglerne skal sparekassen opfylde en række oplysningskrav om sparekassens risici. Samtlige oplysninger i henhold til oplysningskravene, de såkaldt Søjle III krav, fremgår af sparekassens hjemmeside www.borbjergsparekasse.dk i en særskilt udarbejdet Søjle III rapport 2024.

Usikkerhed ved indregning og måling

Der anvendes i et vist omfang skøn ved opgørelsen af individuelle og modelberegne nedskrivninger på udlån og garantier samt ved værdiansættelsen af unoterede værdipapirer. Det er vores vurdering, at usikkerhederne ikke er væsentlige i forhold til årsregnskabet retvisende billede.

LEDELSESBERETNING

Vederlag til ledelsen

For at tiltrække og fastholde sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionens og ledende medarbejderes aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og -praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på sparekassens risikoprofil. Oplysninger om individuelle vederlag til medlemmer af bestyrelsen og direktionen er tilgængelige på sparekassens hjemmeside.

Der kan suppleres med, at der ikke findes provisionsaflønning eller incitamentsprogrammer i sparekassen.

Måltal for andelen af det underrepræsenterede køn

I henhold til Lov om finansiel virksomhed skal sparekassen udarbejde et måltal for det underrepræsenterede køn i øverste ledelseslag (bestyrelsen) og i øvrige ledelseslag (ledende medarbejdere – her lig med direktøren).

Bestyrelsen består af 6 medlemmer og heraf er 2 kvinder og 4 mænd svarende til 33,3 % og 66,7 %. Jf. Erhvervsstyrelsens vejledning er en kønsfordeling med 2 – 4 at betragte som en ligelig kønsfordeling.

Øvrige ledelsesniveauer består af én person og måltallet er derfor definatorisk opfyldt.

Øverste ledelseslag: (bestyrelse)	2024	2023
Samlet antal medlemmer	6	6
Underrepræsenteret køn i %	33	33
Måltal opfyldt	ja	ja
Øvrige ledelsesniveauer (ledende medarbejdere)		
Samlet antal medlemmer	1	1
Måltal opfyldt	ja	ja

Der skal ikke oplyses måltal, når der er opnået en ligelig fordeling. Idet medarbejdertallet ikke overstiger 50, er der ikke pligt til at lave en politik for at øge antallet af det underrepræsenterede køn i øvrige ledelseslag.

CO2-aftryk

CO2-aftrykket fra investeringsprodukter i rapporteringsåret 2024:

Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019 en række anbefalinger til, hvordan vi i den finansielle sektor kan medvirke til at accelerere den bæredygtige omstilling. I den forbindelse oplyser vi hermed, hvor vi står i dag i forhold til den del af vores investeringsprodukter som er mulig at opgøre CO2-aftrykket på.

For vores vedkommende er det de samlede puljeinvesteringer vi opgør tallene på og de er som følger:

Markedsværdi: 56.132 tkr. mod 38.078 tkr. i 2023, 30.315 tkr. i 2022 og 21.782 tkr. i 2021.

CO2 ton: 361,41 mod 282,19 i 2023, 216,84 i 2022 og 218,59 i 2021.

Det svarer til 6,43 relativ CO2 ton/million investeret kapital mod 7,41 i 2023, 7,15 i 2022 og 10,04 i 2021.

Det er vores forventning, at datakvaliteten for udledningsdata forbedres i de kommende år. Dette vil kunne bidrage til sparekassens løbende proces med at reducere CO2-udledningen fra investeringer.

Udviklingen indenfor ESG går meget hurtig, hvorfor sparekassen har valgt at have øget fokus herpå i de kommende år og man har da også i nogen grad igangsat initiativer, som opsamler data, som så senere kan bruges til rapportering. Dette er f.eks. CO2 udledning fra vores låneportefølje.

Processen foregår i samarbejde med vore samarbejdspartnere på disse områder, herunder kreditforeninger og investeringsforeninger. Som et lille lokalt pengeinstitut kan vi ikke være frontløber i pengeinstitutsektoren, men vi vil fuldt ud bakke op om og yde vores bidrag i forhold til de tiltag, der iværksættes på sektorniveau.

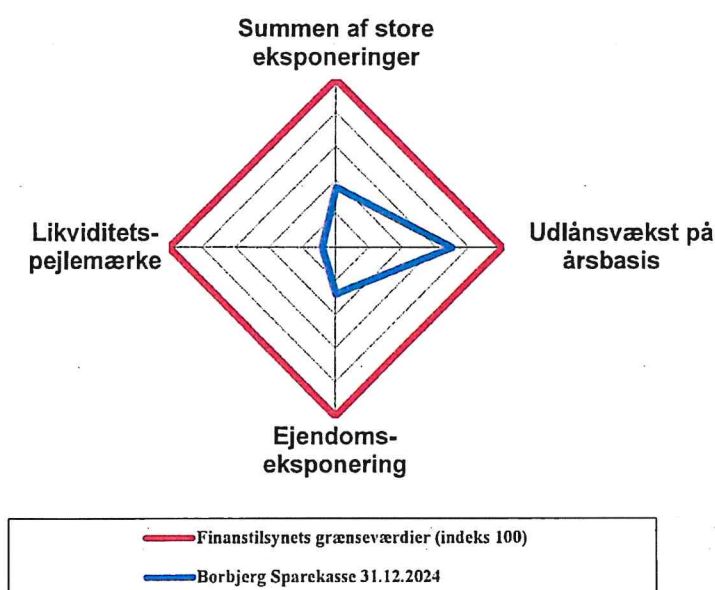
LEDELSESBERETNING

Tilsynsdiamanten

Finanstilsynet anvender den såkaldte tilsynsdiamant, der angiver fire pejlemærker for pengeinstitutvirksomhed med forhøjet risiko. Sparekassen overholder alle fire pejlemærker:

Grænseværdier	Finanstilsynet	Borbjerg Sparekasse
Summen af store eksponeringer	Maks. 175% af kapitalgrundlag	63%
Udlånsvækst	Maks. 20% om året	14%
Ejendoms-eksponering	Maks. 25% af de samlede udlån	7%
Likviditetspejlemærke	Min. 100%	1171%

Grafisk fremstilling af sparekassens værdier i forhold til Tilsynsdiamanten:

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2024 for Borbjerg Sparekasse.

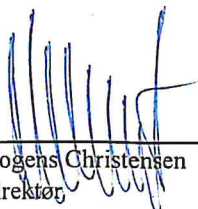
Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med sparekassens vedtægter og lovgivningens krav, herunder lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 og af resultatet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024.

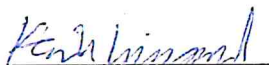
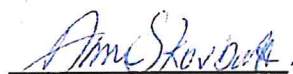
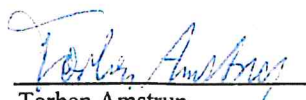
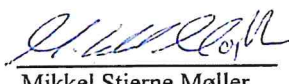
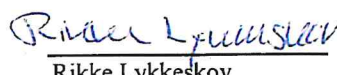
Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Borbjerg, den 28. februar 2025

Mogens Christensen
Direktør

Bestyrelsen

Aksel Meldgaard
Formand
Henrik Kirkegaard
Næstformand
Anne Bruun Skovbakke
Torben Amstrup
Mikkel Stjerne Møller
Rikke Lykkeskov

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til repræsentantskabet i Borbjerg Sparekasse

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Hvad har vi revideret

Borbjerg Sparekasses årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2024 omfatter resultat- og totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit *Revisors ansvar for revisionen af regnskabet*.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af sparekassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med disse krav og IESBA Code.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Valg

Vi blev første gang valgt som revisor for Borbjerg Sparekasse den 29. februar 2024 for regnskabsåret 2024.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af regnskabet for 2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af regnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Centralt forhold ved revisionen

Nedskrivninger på udlån

Udlån måles til amortiseret kostpris med fradrag af nedskrivninger.

Nedskrivninger på udlån er ledelsens bedste skøn over de forventede tab på udlån pr. balancedagen. Der henvises til den detaljerede beskrivelse af anvendt regnskabspraksis i note 22.

Som følge af den geopolitiske og makroøkonomiske situation med risiko for økonomisk afmatning har ledelsen indregnet et betydeligt tillæg til nedskrivningerne på udlån i form af et regnskabsmæssigt skøn ("ledelsesmæssigt skøn"). Konsekvenserne af den geopolitiske og makroøkonomiske situation for sparekassens kunder er i væsentligt omfang uafklarede, hvorfor der er en forøget skønsmæssig usikkerhed om opgørelsen af nedskrivningsbehovet.

Nedskrivninger på udlån er et centralt fokusområde, fordi det regnskabsmæssige skøn i sin natur er komplekst og påvirket af subjektivitet og dermed forbundet med høj grad af skønsmæssig usikkerhed.

Følgende områder er centrale for opgørelse af nedskrivninger på udlån:

- Fastlæggelse af kreditklassifikation.
- De modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder ledelsens fastlæggelse af modelvariable tilpasset sparekassens udlånsportefølje.
- Sparekassens forretningsgange for at sikre fuldstændigheden i registrering af udlån, der er kreditforringede (stadie 3) eller med betydelig stigning i kreditrisikoen (stadie 2).

Hvordan vi har behandlet det centrale forhold ved revisionen

Vi gennemgik og vurderede de nedskrivninger, der er indregnet i resultatopgørelsen i 2024 og i balancen 31. december 2024.

Vi udførte risikovurderingshandlinger med henblik på at opnå en forståelse af it-systemer, forretningsgange og relevante kontroller vedrørende opgørelse af nedskrivninger på udlån. For kontrollerne vurderede vi, om de var designet og implementeret til effektivt at adressere risikoen for væsentlig fejlinformation. For udvalgte kontroller, som vi planlagde at basere os på, testede vi, om de var udført på konsistent basis.

Vi vurderede den anvendte nedskrivningsmodel udarbejdet af datacentralen SDC og brugen heraf, herunder arbejdsfordelingen mellem datacentral og sparekassen.

Vi vurderede og testede sparekassens opgørelse af modelbaserede nedskrivninger i stadie 1 og 2, herunder vurderede vi ledelsens fastlæggelse og tilpasning af modelvariable til egne forhold.

Vi gennemgik og vurderede sparekassens validering af de metoder, som anvendes for opgørelse af forventede kredittab, samt de tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller, der er etableret for at sikre, at kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån identificeres og registreres rettidigt.

Vi vurderede og testede de af sparekassen anvendte principper for fastlæggelse af nedskrivningsscenarier samt for måling af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, der indgår i nedskrivningsberegninger på kreditforringede udlån og udlån med betydelige svaghedstegn (svage stadie 2 udlån).

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

- Væsentligste forudsætninger og skøn anvendt af ledelsen i nedskrivningsberegningerne, herunder principper for vurdering af forskellige udfald af kundens økonomiske situation (scenarier) samt for vurdering af sikkerhedsværdier på bl.a. ejendomme, som indgår i nedskrivningsberegningerne.

- Ledelsens vurdering af forventede kredittab pr. balancedagen som følge af mulige ændringer af forhold, som ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger (ledelsesmæssigt skøn), herunder især konsekvenserne af den geopolitiske og makroøkonomiske situation for sparekassens kunder.

Der henvises til regnskabet note 7, note 10, note 17, note 18, note 20 og note 22 hvor forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån er beskrevet.

For en stikprøve af kreditforringede udlån i stadie 3 og svage stadie 2 udlån testede vi nedskrivningsberegningerne og anvendte data til underliggende dokumentation.

For en stikprøve af øvrige udlån foretog vi vores egen vurdering af stadie og kreditklassifikation. Dette omfattede en stikprøve målrettet større udlån samt udlån med generelt forøgede risici.

Vi gennemgik og udfordrede de væsentlige forudsætninger, som ligger til grund for det ledelsesmæssige skøn over forventede kredittab, der ikke indgår i de modelberegnete eller individuelt vurderede nedskrivninger ud fra vores kendskab til porteføljen, branchen og de aktuelle konjunkturer. Vi havde herunder særlig fokus på sparekassens opgørelse af de ledelsesmæssige skøn til afdækning af forventede kredittab som følge af den geopolitiske og makroøkonomiske situation.

Vi vurderede, om de forhold, der kan påvirke nedskrivninger på udlån, var passende oplyst.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med regnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiell virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et regnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere sparekassens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet, fortsat

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af regnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres.

Herning, den 28. februar 2025

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3377 1231

Carsten Jensen
statsautoriseret revisor
mne10954

Daniel Mogensen
statsautoriseret revisor
mne45831

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	Note	2024 tkr.	2023 tkr.
Renteindtægter	2	33.436	29.005
Renteudgifter	3	4.352	1.558
NETTO RENTEINDTÆGTER		29.084	27.447
Udbytte af aktier m.v.		1.245	311
Gebyrer og provisionsindtægter	4	12.609	11.414
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		74	45
NETTO RENTE- OG GEBYRINDTÆGTER		42.864	39.127
Kursregulering	5	3.757	6.472
Udgifter til personale og administration	6	23.965	20.565
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		339	406
Andre driftsudgifter		7	7
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	7	51	75
RESULTAT FØR SKAT		22.259	24.546
Skat	8	5.495	5.733
ÅRETS RESULTAT		16.764	18.813
TOTALINDKOMSTOPGØRELSE			
Årets resultat		16.764	18.813
ÅRETS TOTALINDKOMST		16.764	18.813
FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING			
Renter af garantkapital		649	627
Overført til egenkapital		16.115	18.186
		16.764	18.813

BALANCE

	Note	2024 tkr.	2023 tkr.
AKTIVER			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker		2.088	2.226
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	9	116.091	79.771
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	10	409.833	359.794
Obligationer til dagsværdi	11	151.456	156.933
Aktier m.v.	11	29.404	29.312
Aktiver tilknyttet puljeordninger	12	50.993	34.635
Grunde og bygninger i alt		3.213	3.341
Domicilejendomme	13	3.213	3.341
Øvrige materielle aktiver	14	87	252
Aktuelle skatteaktiver		708	0
Udskudte skatteaktiver	15	498	403
Andre aktiver		5.498	9.111
Periodeafgrænsningsposter		1.214	1.057
AKTIVER		771.083	676.835
PASSIVER			
Indlån og anden gæld	16	536.312	473.602
Indlån i puljeordninger	12	50.993	34.635
Aktuelle skatteforpligtelser		0	4.511
Andre passiver		11.443	8.920
Periodeafgrænsningsposter		121	89
GÆLD		598.869	521.757
Hensættelser til tab på garantier		183	155
HENSATTE FORPLIGTELSE I ALT		183	155
Garantkapital		17.880	17.072
Overført overskud		153.502	137.224
Renter af garantkapital		649	627
EGENKAPITAL		172.031	154.923
PASSIVER		771.083	676.835

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garant- kapital	Overført resultat	Foreslået renter garant- kapital	I alt
	tkr.	tkr.	tkr.	tkr.
Egenkapital primo 2023	16.532	119.038	400	135.970
Til-/ afgang garantkapital	540	0	0	540
Årets resultat	0	18.186	627	18.813
Udbetalte renter af garantkapital	0	0	-400	-400
Egenkapital ultimo 2023	17.072	137.224	627	154.923
Egenkapital primo 2024	17.072	137.224	627	154.923
Til-/ afgang garantkapital	808	0	0	808
Årets resultat	0	16.115	649	16.764
Udbetalt renter af garantkapital	0	0	-627	-627
Skatteeffekt af udbetalt rente til garantkapital	0	163	0	163
Egenkapital ultimo 2024	17.880	153.502	649	172.031

NOTER KAPITALOPGØRELSE

	2024	2023
	tkr.	tkr.
Kapitalgrundlag		
Egentlig kernekapital før fradrag	172.031	154.923
Regulering for garantrenter	-649	-627
Forsigtig værdiansættelse	-182	-187
Øvrige fradrag	-8.023	-10.601
Egentlig kernekapital	163.177	143.508
Kernekapital	163.177	143.508
Kapitalgrundlag	163.177	143.508
Risikoeksponering		
Kreditrisiko	362.001	326.178
Markedsrisiko	41.365	46.777
Operationel risiko	71.562	62.935
Samlet risikoeksponering	474.928	435.890
Nøgletal, solvens		
Egentlig kernekapitalprocent	34,4%	32,9%
Kernekapitalprocent	34,4%	32,9%
Kapitalprocent (solvensprocent)	34,4%	32,9%
Kapitalkrav		
NEP-krav	82.637	72.358
Kapitalbevaringsbufferkrav	11.873	10.897
Kontracyklisk kapitalbufferkrav	11.873	10.897
Systemiske buffer for erhvervseksponeringer mod ejendomsselskaber	1.330	0
Samlet kapitalkrav	107.714	94.152
Kapitaloverdækning.....	55.463	49.356

NOTER HOVED- OG NØGLETAL

	2024	2023	2022	2021	2020	Note
Resultatopgørelse (tkr.)						1
Netto rente- og gebyrindtægter	42.864	39.127	34.114	29.889	26.394	
Kursreguleringer	3.757	6.472	-7.443	2.807	1.817	
Udgifter til personale og administration	23.965	20.565	18.929	16.509	14.323	
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	51	75	-5.488	-322	965	
Skat	5.495	5.733	2.493	3.235	2.500	
Årets resultat	16.764	18.813	10.378	9.620	10.204	
Balance (tkr.)						
Udlån og tilgodehavender	409.833	359.794	305.635	283.429	265.095	
Egenkapital	172.031	154.923	135.970	124.938	114.855	
Aktiver i alt	771.083	676.835	627.113	566.583	546.907	
Nøgletal						
Kapitalprocent (solvensprocent)	34,4	32,9	31,3	27,9	28,0	
Kernekapitalprocent	34,4	32,9	31,3	27,9	28,0	
Egenkapitalforrentning før skat	13,6	16,9	9,9	10,7	11,6	
Egenkapitalforrentning efter skat	10,3	12,9	8,0	8,0	9,3	
Indtjening pr. omkostningskrone	1,9	2,2	1,9	1,7	1,8	
Renterisiko	1,6	2,2	2,1	2,4	2,7	
Valutaposition	0,1	0,0	0,2	0,2	0,2	
Valutarisiko	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Udlån i forhold til indlån	72,9	74,2	67,0	71,1	68,1	
Udlån i forhold til egenkapital	2,4	2,3	2,2	2,3	2,3	
Årets udlånsvækst	13,9	17,7	7,8	6,9	1,6	
Likviditet opgjort efter LCR	614,3	707,6	645,0	387,6	346,9	
Likviditet opgjort efter NSFR	159,4	145,0	135,8	132,5	-	
Sum 20 største eksponeringer ift. kapitalgrundlag	63,1	65,0	70,1	91,3	84,6	
Årets nedskrivningsprocent	0,0	0,0	-1,3	-0,1	0,2	
Afkastningsgrad	2,2	2,8	1,7	1,7	1,9	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Renteindtægter			2
Kreditinstitutter og centralbanker	2.035	1.874	
Udlån og andre tilgodehavender	28.697	24.552	
Obligationer	2.704	2.579	
Renteindtægter i alt	33.436	29.005	
 Renteudgifter			3
Kreditinstitutter og centralbanker, herunder negative renter	7	68	
Indlån og anden gæld	4.276	1.479	
Øvrige renteudgifter	69	11	
Renteudgifter i alt	4.352	1.558	
 Gebyrer og provisionsindtægter			4
Værdipapirhandel og depoter	823	562	
Betalingsformidling	458	250	
Lånesagsgebyrer	2.824	2.437	
Garantiprovision	634	407	
Øvrige gebyrer og provisioner	7.870	7.758	
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	12.609	11.414	
 Kursreguleringer			5
Obligationer	2.809	4.205	
Aktier m.v.	855	2.201	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	5.134	3.440	
Indlån i puljeordninger	-5.134	-3.440	
Valuta	93	66	
Kursreguleringer i alt	3.757	6.472	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Udgifter til personale og administration			6
Personaleudgifter			
Lønninger (her er alene tale om faste lønde)	10.609	9.267	
Pensioner	969	862	
Udgifter til social sikring og afgifter m.v.	1.710	1.492	
I alt	13.288	11.621	
Øvrige administrationsomkostninger	10.677	8.944	
Udgifter til personale og administration i alt	23.965	20.565	
Heraf udgør lønninger og vederlag til bestyrelse	392	378	
Vederlag til direktion indgår i lønninger. Der er ikke andre væsentlige risikotagere.			
Iht. til regnskabsbekendtgørelsens §132 stk. 4 er oplysninger om individuelle vederlag til de seks medlemmer af bestyrelsen og et direktionsmedlem tilgængelige på sparekassens hjemmeside. Oplysningerne offentliggøres samtidig med offentliggørelse af årsrapporten.			
Borbjerg Sparekasse har ikke, udover ovenstående løn og pensionsforhold, forpligtelser for nuværende og/eller forhenværende medlemmer af bestyrelse, direktion og særlige risikotagere.			
Gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede	14,9	13,7	
Honorar til revisionsfirmaer, PwC			
Lovpligtig revision af årsregnskabet	213	0	
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	38	0	
Andre ydelser	13	0	
Samlet honorar til de generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører den lovpligtig revision incl. moms	264	0	
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed vedrører lovpligtige erklæringer til offentlige myndigheder. Andre ydelser vedrører honorar for verifikation af årets overskud til brug for indregning i den egentlige kernekapital.			
Honorar til revisionsfirmaer, Beierholm			
Lovpligtig revision af årsregnskabet	0	122	
Honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	32	
Andre ydelser	0	33	
Samlet honorar til de repræsentantskabsvalgte revisionsvirksomheder, der udfører den lovpligtig revision	0	187	

NOTER TIL RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Nedskrivning på udlån og tilgodehavender i regnskabsåret			7
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivninger henholdsvis værdiregulering i årets løb	1.120	870	
Tilbageførsel af hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår	28	72	
Årets nedskrivninger og hensættelser	1.148	942	
Nedskrivninger i årets løb, netto	1.148	942	
Endelig tabt (afskrevet) ikke tidligere individuelt nedskrevet	27	10	
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	0	-1	
Renter af nedskrevne fordringer	-1.124	-876	
Årets nedskrivning på udlån og tilgodehavender m.v.	51	75	
Årets nedskrivningsprocent	0,0	0,0	
Akkumuleret nedskrivningsprocent	3,6	3,7	
Skat			8
Skat af årets resultat	5.427	5.778	
Efterregulering tidligere års skat	0	39	
Ændring i udskudt skat	-95	-84	
Skat af rente til garantkapital posteret direkte på egenkapitalen	163	0 *	
* Praksis er ændret i forhold til regnskabsaflæggelsen for 2023			
Skat af årets resultat i alt	5.495	5.733	
Skatteafstemning			
Gældende skattesats	26,0	25,2	
Permanente afvigelser	-2,0	-1,8	
Effektiv skatteprocent	24,0	23,4	

Den effektive skattesats er påvirket af særskat på finanssektoren, der medfører en stigning i beskattningen af finansielle virksomheder fra 22,0% til 25,2% i 2023 og 26,0% fra 2024.

NOTER TIL BALANCEN

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker			9
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	116.091	79.771	
Tilgodehavender i alt	116.091	79.771	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	116.091	79.771	
Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris			10
Udlån og tilgodehavender før nedskrivninger	428.309	377.265	
Nedskrivninger ultimo	-18.476	-17.471	
Udlån og tilgodehavender ultimo	409.833	359.794	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	23.076	20.672	
Til og med 3 måneder	35.211	31.985	
Over 3 måneder og til og med 1 år	131.828	115.420	
Over 1 år og til og med 5 år	114.281	101.273	
Over 5 år	105.437	90.444	

NOTER TIL BALANCEN

				Note 10
2024 (tkr.)				
Udlån og tilgodehavender:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Nedskrivninger primo	1.215	2.458	13.798	17.471
Årets nedskrivninger, netto	-316	1.512	-191	1.005
Overført fra stadie 1	-340	211	129	0
Overført fra stadie 2	309	-311	2	0
Overført fra stadie 3	162	140	-302	0
Ultimo	1.030	4.010	13.436	18.476
 Heraf ledelsesmæssige skøn	 0	 1.550	 550	 2.100
Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	53	30	72	155
Årets hensættelser	-5	79	-46	28
Overført fra stadie 1	-6	4	2	0
Overført fra stadie 2	4	-4	0	0
Ultimo	46	109	28	183
Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	179	0	0	179
Årets nedskrivninger, netto	115	0	0	115
Ultimo	294	0	0	294
 Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt ultimo				18.953

NOTER TIL BALANCEN

				Note 10
2023 (tkr.)				
Udlån og tilgodehavender:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Nedskrivninger primo	1.136	2.949	13.053	17.138
Årets nedskrivninger, netto	-241	-484	1.658	933
Overført fra stadie 1	-245	122	123	0
Overført fra stadie 2	564	-805	241	0
Overført fra stadie 3	1	676	-677	0
Endelig tabt	0	0	-600	-600
Ultimo	1.215	2.458	13.798	17.471
 Heraf ledelsesmæssige skøn	 0	 1.100	 1.000	 2.100
 Garantier, uudnyttede kreditrammer og lånetilsagn:				
Hensættelser primo	62	21	0	83
Årets hensættelser	-6	20	58	72
Overført fra stadie 1	-13	13	0	0
Overført fra stadie 2	10	-24	14	0
Ultimo	53	30	72	155
 Tilgodehavender hos kreditinstitutter:				
Nedskrivninger på primo	242	0	0	242
Årets nedskrivninger, netto	-63	0	0	-63
Ultimo	179	0	0	179
 Nedskrivnings- og hensættelsessaldo i alt ultimo				17.805

NOTER TIL BALANCEN

10

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter ratingklasser og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2024 (tkr.)

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede	0	0	26.857	26.857
Med væsentlige svaghedstegn	762	6.706	0	7.468
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	264.080	104.865	0	368.944
Med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet	153.547	40.390	0	193.937
Total.....	418.388	151.961	26.857	597.206

2023 (tkr.)

Eksponeringer, der er:	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Kreditforringede	0	0	29.988	29.988
Med væsentlige svaghedstegn	2.595	4.640	0	7.235
Med lidt forringet bonitet og visse svaghedstegn	258.669	87.422	0	346.092
Med normal bonitet el. utvivlsomt god bonitet	142.252	25.977	0	168.229
Total.....	403.517	118.039	29.988	551.544

NOTER TIL BALANCEN

Note
10

Udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier fordelt efter brancher og stadier i IFRS9 (opgjort før nedskrivning og hensættelser):

2024 (tkr.)	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	21.775	3.201	4.520	29.496
Industri og råstofudvikling	6.834	2.031	0	8.865
Energiforsyning	91	0	0	91
Bygge og anlæg	8.000	14.273	0	22.273
Handel	5.865	4.471	3.417	13.753
Transport, hoteller og restauranter	2.502	4.734	4.688	11.924
Information og kommunikation	102	0	17	119
Finansiering og forsikring	9.840	837	288	10.965
Fast ejendom	19.675	15.247	0	34.922
Øvrige erhverv	4.713	7.611	5.115	17.439
Erhverv i alt	79.397	52.405	18.045	149.847
Private	338.991	99.556	8.812	447.359
I alt	418.388	151.961	26.857	597.206
2023 (tkr.)	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Total
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	22.431	2.228	5.509	30.168
Industri og råstofudvikling	2.275	102	6.145	8.522
Energiforsyning	123	0	0	123
Bygge og anlæg	11.390	7.087	0	18.477
Handel	5.300	1.895	3.008	10.203
Transport, hoteller og restauranter	5.421	4.539	937	10.897
Information og kommunikation	86	0	26	112
Finansiering og forsikring	6.645	1.958	0	8.603
Fast ejendom	24.554	3.788	926	29.268
Øvrige erhverv	13.788	3.864	5.114	22.766
Erhverv i alt	92.013	25.461	21.665	139.139
Private	311.504	92.578	8.323	412.405
I alt	403.517	118.039	29.988	551.544

NOTER TIL BALANCEN

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Værdipapirer			11
Obligationer til dagsværdi	151.456	156.933	
Aktier m.v.	29.404	29.312	
Værdipapirer i alt	180.860	186.245	
Der kan klassificeres således			
Værdipapirer med handel for øje	154.196	160.142	
Anlægspapirer	26.664	26.103	
Sektoraktier der måles til dagsværdi på basis af ikke-observerbare input (niveau 3)			
Regnskabsmæssig værdi primo	2.414	2.197	
Kursregulering	247	217	
Værdi ultimo	2.661	2.414	
Puljer			12
Aktiver			
Investeringsfondsandele	50.993	34.635	
Aktiver tilknyttet puljeordninger	50.993	34.635	
Passiver			
Samlet indlån	50.993	34.635	
Andre passiver	0	0	
Indlån i puljeordninger	50.993	34.635	
Ejendomme			13
Domicilejendomme			
Omvurderet værdi primo	3.341	3.468	
Afskrivninger	-128	-127	
Omvurderet værdi ultimo	3.213	3.341	
Ejendomme i alt	3.213	3.341	

Ved vurderingen af værdien er anvendt et afkastkrav på 9,75%. Der har ikke medvirket ekstern vurderingsmand ved værdiansættelsen.

NOTER TIL BALANCEN

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Øvrige materielle anlægsaktiver			14
Driftsmidler			
Kostpris primo	1.967	1.904	
Tilgang i årets løb	46	63	
Kostpris ultimo	2.013	1.967	
Ned- og afskrivninger primo	1.715	1.436	
Årets afskrivninger	211	279	
Ned- og afskrivninger ultimo	1.926	1.715	
Bogført værdi ultimo	87	252	
Udskudte skatteaktiver			15
Aktiveret primo	403	319	
Årets aktivering	95	84	
Aktiveret ultimo	498	403	
Der vedrører følgende poster			
Udlån	424	352	
Driftsmidler	74	51	
Indlån og anden gæld			16
Anfordring	466.392	421.828	
Med opsigelsesvarsel	24.995	11.884	
Særlige indlånsformer	44.925	39.890	
Indlån og anden gæld i alt	536.312	473.602	
Løbetidsfordeling efter restløbetid			
Anfordring	467.077	422.334	
Til og med 3 måneder	851	1.142	
Over 3 måneder og til og med 1 år	26.189	13.045	
Over 1 år og til og med 5 år	7.157	5.866	
Over 5 år	35.038	31.215	

NOTER TIL ØVRIGE OPLYSNINGER

Note
17

Finansielle risici

Sparekassens virksomhed medfører, at sparekassen er eksponeret overfor forskellige risikotyper: kreditrisici, markedsrisici, likviditetsrisici og operationel risici. Formålet med instituttets politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunden helt eller delvis misligholder sine betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Markedsrisikoen er risikoen for, at markedsværdien af sparekassens aktiver og forpligtelser ændres som følge af forandringer i markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at sparekassens betalingsforpligtelser ikke kan honoreres under sparekassens likviditetsberedskab.

Den operationelle risiko er risikoen for, at der enten direkte eller indirekte opstår økonomiske tab som følge af fejl i interne processer og systemer, menneskelige fejl eller som følge af eksterne hændelser.

Det er sparekassens overordnede politik, at sparekassen kun påtager sig risici, som er i overensstemmelse med de forretningsmæssige principper, som sparekassen drives efter, og som sparekassen har de kompetencemæssige ressourcer til styring af.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som dagligt påvirker sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen. Den daglige styring foretages af direktionen, der kan uddelegere denne til medarbejderne.

Kreditrisici

Det er sparekassens politik, at kreditgivning skal være baseret på indsigt i kundernes økonomiske forhold, og kundernes evne og vilje til at opfylde påtagne forpligtelser er styrende for sparekassens kreditgivning.

Sparekassens kreditrisiko er spredt på en lang række mindre eksponeringer. Det tilstræbes, at enkelteksponeringer kun kortvarigt overstiger 7,5 pct. af sparekassens egenkapital, for så vidt angår den ikke sikrede del af eksponeringen.

I forbindelse med kreditgivning tilstræbes, at sparekassen har passende sikkerhedsmæssig afdækning af risikoen på eksponeringen.

Ved kreditgivning til private er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer og
- biler

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

Note
17

Kreditrisici, fortsat

Ved kreditgivning til erhvervskunder er de vigtigste sikkerhedstyper:

- fast ejendom
- værdipapirer
- driftsmidler
- varelagre og
- tilgodehavender

Kreditrisici er yderligere beskrevet i note 18.

Markedsrisici

Det er sparekassens politik, at markedsrisiciene holdes på et lavt niveau. Sparekassens ledelse har for hver markedsrisikotype fastlagt konkrete risikorammer, som ikke må overskrides.

Sparekassens udlåns- og indlånsforretninger samt mellemværende med andre kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået på variabel rentebasis.

Sparekassen har meget begrænset valutarisiko, der primært består i kontantbeholdning af udenlandsk valuta.

Sparekassen er medejer af en række sektorvirksomheder som: Sparinvest Holding A/S, BankInvest A/S, DLR Kredit A/S, BOKIS A/S, VP Securities A/S, SDC Holding A/S, PRAS A/S, Landbrugets Finanseringsinstitut samt Bankernes kontantservice. Disse ejerandele kan sammenlignes med større pengeinstitutters egne afdelinger eller lignende, og anses derfor ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko. Herudover har sparekassen kun en mindre portefølje af børsnoterede aktier.

Sparekassen ejer i videst muligt omfang de lokaler, hvorfra sparekassen driver virksomhed.

Følsomheden i sparekassens markedsrisici er yderligere beskrevet i note 19.

Likviditetsrisici

Det er sparekassens mål, at udlån skal kunne finansieres af summen indlån fra kunder og egenkapital.

Det tilstræbes endvidere, at sparekassen, såfremt der skulle opstå en likviditetskrise, vil kunne klare de lovpligtige likviditetskrav uden væsentlige træk på andre pengeinstitutters ubekræftede lines.

Operationelle risici

Der foretages løbende rapportering til sparekassens ledelse af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i denne rapportering og iagttagelser i øvrigt, foretages der en vurdering af, om forretningsgange m.v. kan justeres og forbedres med henblik på minimering af de operationelle risici, ligesom disse risici søges afdækket via forsikringer.

It-forsyningen, der er det væsentligste område ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC A/S – Skandinavisk Data Center, som sparekassen ejer sammen med en række andre pengeinstitutter. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende de nødvendige justeringer heraf.

NOTER ØVRIGE OPLYSNINGER

	2024 Procent	2023 Procent	Note
Kreditrisici			18
Relativ fordeling af udlån, tilgodehavender og garantier			
Offentlige myndigheder	0	0	
Erhverv, herunder			
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	3	4	
Industri og råstofindvinding	1	1	
Energiforsyning	0	0	
Bygge- og anlægsvirksomhed	3	3	
Handel	2	1	
Transport, hoteller og restauranter	2	2	
Information og kommunikation	0	0	
Finansiering og forsikring	2	2	
Fast ejendom	6	4	
Øvrige erhverv	2	3	
Erhverv i alt	21	20	
Private	79	80	
I alt	100	100	
Markedsrisici			19
Valutarisici			
Mellemværende i fremmed valuta	tkr.	tkr.	
Aktiver i fremmed valuta	184	174	
Valutaposition	184	174	
Valutaposition i procent	0,1	0,1	
Renterisici			
Beregnet renterisiko	tkr.	tkr.	
Renterisiko på værdipapirer	2.568	3.218	
Renterisiko i alt	2.568	3.218	
Renterisiko i procent	1,6	2,2	

Sparekassens finansielle risici og styringspolitikker er beskrevet i ledelsesberetningen.

NOTER TIL ØVRIGE OPLYSNINGER

	2024 tkr.	2023 tkr.	Note
Eventualforpligtelser			20
Stillede garantier m.v.			
Finansgarantier	49.119	50.194	
Øvrige garantier	39.752	46.462	
I alt	88.871	96.656	

Andre forpligtende aftaler

Sparekassen har indgået aftale med datacentralen SDC A/S om levering af serviceydelser på it området. Betaling for udtræden af denne aftale i aftalens opsigelsesperiode udgør tkr. 11.542, svarende til den normale betaling til SDC A/S i 30 måneder.

Afgivne sikkerheder m.v.

Ingen.

Nærtstående parter

21

Bestemmende indflydelse

Ingen parter har bestemmende indflydelse på Borbjerg Sparekasse.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med

Borbjerg Sparekasses nærtstående parter med betydelig indflydelse omfatter sparekassens bestyrelse og direktion samt disse personers relaterede familiemedlemmer.

Direktion og bestyrelse

Størrelse af lån, kautioner og garantier stillet for direktions- og bestyrelsesmedlemmerne i sparekassen.

	2024 tkr.	2023 tkr.
Direktion	500	500
Bestyrelse	1.907	1.757

Lån m.v. til direktion og bestyrelse er givet på sparekassens normale markedsmæssige vilkår med en rente i intervallet 5,25 % til 10,5 % p.a.

For udlån til direktion er der ikke stillet sikkerhed. For udlån til bestyrelse udgør den samlede sikkerhed tkr. 1.332

Lovgrundlag, praksis og præsentation

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med sparekassens vedtægter og lovgivningens krav, herunder lov om finansiel virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og er afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Årsrapporten er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

INDREGNING OG MÅLING

Generelt om indregning og måling

Alle indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger indregnes i takt med, at de afholdes. Alle værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser indregnes i resultatopgørelsen, herunder afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Dog indregnes visse poster direkte på egenkapitalen med tillæg eller fradrag af den skattemæssige effekt.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde sparekassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi, dog måles immaterielle og materielle aktiver til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser, som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af eventuelle afdrag samt tillæg/fradrag af den akkumulerede amortisering af forskellen mellem kostpris og nominelt beløb.

Ved indregning og måling tages hensyn til begivenheder, der fremkommer mellem balancedagen og tidspunktet for aflæggelsen af årsrapporten, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Værdipapirer⁷ og andre finansielle instrumenter indregnes på afregningsdagen.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse aktiver og forpligtelser er forbundet med ledelsesmæssige skøn over, hvorledes fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen.

De anvendte skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige, men som er usikre. Herudover er sparekassen påvirket af risici og usikkerheder, som kan føre til, at de faktiske resultater kan afvige fra skønnene. En række væsentlige forudsætninger og særlige risici for sparekassen er oplyst i ledelsesberetningen og i noterne.

De væsentligste skøn vedrører følgende områder:

- Måling af udlån og garantier m.v.
- Måling af dagsværdi for finansielle instrumenter, der ikke handles på et aktivt marked
- Måling af dagsværdi på domicilejendom

Beregning af forventede tab på udlån og garantier m.v.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn er baseret på en række antagelser.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Beregning af forventede tab på udlån og garantier m.v., fortsat

Ved opgørelsen af nedskrivninger på udlån mv. er der væsentlige skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at alle fremtidige betalinger ikke modtages. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder opstilling af scenarier, risikoklassificering, realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividendeudbetalinger fra konkursboer, også undergivet væsentlige skøn. Der er væsentlige skøn forbundet med stadieinddeling af udlån m.v. i stadie 1, 2 eller 3, hvilket er afgørende for, om der indregnes et 12-måneders forventet tab eller et forventet tab i hele lånets løbetid. I en række tilfælde er det nødvendigt at supplere de modelberegnedes nedskrivninger i stadie 1, 2 og 3 med et ledelsesmæssigt skøn.

Hensættelser til tab på garantier og kredittilsagn er underlagt tilsvarende skøn og vurderinger som udlån og tilgodehavender.

Dagsværdi for finansielle instrumenter, der ikke handles på et aktivt marked

Ved opgørelsen af dagsværdier af finansielle instrumenter er der væsentlige skøn forbundet med målingen til dagsværdi ved et ikke aktivt marked. Dagsværdierne opgøres ved anvendelse af observerbare markedsdata og anerkendte værdiansættelsesteknikker.

Sparekassen har som led i sin drift erhvervet strategiske kapitalandele i sektorejede virksomheder. Strategiske kapitalandele måles til dagsværdi på baggrund af tilgængelige oplysninger om handler med den pågældende virksomheds kapitalandele eller alternativt på baggrund af en værdiansættelsesmodel baseret på anerkendte metoder og aktuelle markedsdata, herunder inddragelse af en vurdering af den forventede fremtidige indtjening og pengestrømme. Værdiansættelsen vil ligeledes være påvirket af medejerskab, samhandel og aktionæroverenskomster/ejeraftaler mv.

Dagsværdi af domicilejendom

Ejendomme værdiansættes på baggrund af en afkastbaseret model. De fremtidige pengestrømme er baseret på sparekassens estimering af det fremtidige resultat samt afkastkrav ejendommen under hensyntagen til blandt andet beliggenhed og vedligeholdelse. En række af disse forudsætninger og skøn har væsentlig indvirkning på beregningerne.

Ledelsen har ved fastsættelsen af markedsværdierne på ejendommene taget udgangspunkt i tilgængelige markedsstatistikker, hvor blandt andet gennemsnitlige markedslejer og afkastkrav på ejendomme i samme geografiske område fremgår. Ledelsen har i enkelte tilfælde som følge af ejendommenes særlige forhold anvendt egne afkastkrav.

Netto rente- og gebyrindtægter

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Gebyrindtægter og lignende indtægter, som udgør en integreret del af et udlåns effektive forrentning, indregnes over løbetiden med den effektive rente for det pågældende udlån. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Negative renter af tilgodehavende hos kreditinstitutter indregnes som en renteudgift.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og andre driftsudgifter omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til sparekassens hovedaktivitet, herunder avance ved salg af grunde og bygninger samt øvrige materielle aktiver.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale og administration omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pension m.v. til sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til de ansatte indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder. Sparekassen har indgået bidragsbaserede pensionsordninger med alle medarbejderne. I disse ordninger indbetales faste bidrag til et eksternt pensionsselskab. Herudover har sparekassen ingen yderligere forpligtelser til bidrag til nuværende eller tidligere medarbejdere.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker, der måles til amortiseret kostpris, omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt tidsindsud i centralbanker.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Efter de IFRS9-forenelige regnskabsregler foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og instituttets forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning, finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, afledte finansielle instrumenter og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Sparekassens udlån og tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Sparekassen har ikke finansielle aktiver, der omfattes af målingskategorien med indregning af finansielle aktiver til dagsværdi gennem anden totalindkomst.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter, fortsat

Klassifikation af finansielle forpligtelser skal enten ske til amortiseret kostpris eller til dagsværdi gennem resultatopgørelsen efter første indregning. Følgende finansielle forpligtelser skal indregnes til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen.
- Forpligtelser med et eller flere indbyggende afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten, eller hvor en separat måling af henholdsvis hovedkontrakt og det indbyggede finansielle instrument ikke er mulig.

Øvrige finansielle forpligtelser måles efter første indregning til amortiseret kostpris.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Regnskabsposten består af udlån, hvor udbetaling er sket direkte til låntager.

Udlån måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrullet det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn

Der er som følge af ændringer i regnskabsbekendtgørelsen implementeret ny praksis for nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser på garantier og kredittilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser blev tidligere foretaget, når der var indtruffet objektive indikationer på værdiforringelse. Som følge af ændringerne foretages nedskrivninger og hensættelser baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen, nedskrivninger.

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på instituttets rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af datacentralen og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (Stadie 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter om sandsynligheden for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12-måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet. Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det instituttets vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

Kreditforringede aktiver (Stadie 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder.
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter.
- Når instituttet eller andre långivere yder låntager lempelser i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder.
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion.
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab.

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sin forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af forventet kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk ud over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån, eller er i restance på andre lån.

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel.

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende information, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af sparekassens datacentral ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelser igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetaling af renter og afdrag samt yderligere træk på kredittilsagn. Datacentralens fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssig henseende antages at indtræffe en 'langtidsligevægt' opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider udover 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer datacentralens estimater i de enkelte sektorer og brancher. Institutet foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssigt skøn

Som følge af geopolitiske og makroøkonomiske situation har sparekassen indregnet et ledelsesmæssigt skøn som tillæg til de modelberegne nedskrivninger.

De anvendte IFRS9- modeller er udviklet på den historiske adfærd blandt datacentralens kundeportefølje, over flere år, og derfor er det ikke muligt at opfange risikopåvirkningen af den geopolitiske og makroøkonomiske usikkerhed i de modelbaserede nedskrivninger.

Beregning af det ledelsesmæssige tillæg på nedskrivningerne, for så vidt angår erhverv, er baseret på prognoser fra konsistente kilder som det økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl.

Ledelsesmæssigt tillæg på nedskrivningerne, for så vidt angår privatkunder, beregnes med udgangspunkt i faktiske nedskrivningsprocenter under den seneste finanskrisi i Danmark.

Det ledelsesmæssige tillæg vedrører eksponeringer i stadie 2 og stadie 3, hvor stadie 3 eksponeringer yderligere er underlagt en individuel vurdering.

Nedskrivninger i stadie 3

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje det opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn, fortsat

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for fastforrentede udlån og tilgodehavender den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af det udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist. Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor sparekassen bliver delvist indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervskunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sager til inddrivelse via et inkassoselskab.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer og pantebreve, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne, eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer eller pantebreve er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentligt anerkendt pris, fastsætter instituttet dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af tilsvarende nylige transaktioner mellem uafhængige parter, henvisning til andre tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede og illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor det ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

Grunde og bygninger

Grunde og bygninger måles ved første indregning til kostværdi, og måles efterfølgende til omvurderet dagsværdi værdi for domicilejendomme. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Grunde og bygninger, fortsat

Domicilejendomme omfatter ejendomme, der anvendes i virksomhedens egen drift. Domicilejendomme måles til omvurderet værdi med fradrag af afskrivninger. Afskrivningsgrundlaget er omvurderet værdi med fradrag af forventet restværdi og afskrivninger beregnes lineært over forventet brugstid, der andrager 50 år.

Omvurdering af domicilejendomme foretages med tilstrækkelig hyppighed, således at den regnskabsmæssige værdi ikke adskiller sig væsentlig fra dagsværdien på balancetidspunktet. Omvurderet værdi fastsættes ved hjælp af almindeligt accepterede værdiansættelsesmetoder som anført i regnskabsbekendtgørelsen.

Værdireguleringer som følge af ændringer i omvurderet værdi indregnes for opskrivninger over totalindkomstopgørelsen, og for nedskrivninger, der ikke kan indeholdes i tidligere års opskrivninger, over resultatopgørelsen.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Driftsmateriel måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Restværdien revurderes årligt. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider og restværdi herefter:

Driftsmateriel	3-10 år	0 % af kostpris
----------------	---------	-----------------

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgssum og nytteværdien.

Periodeafgrænsningsposter og andre aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte udgifter vedrørende efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre aktiver omfatter hovedsageligt tilgodehavende rente- og provisionsindtægter, der er indtjent inden balancedagen, men først afregnes i efterfølgende regnskabsår. Andre aktiver måles til dagsværdi.

Periodeafgrænsningsposter og andre passiver

Periodeafgrænsningsposter opført som forpligtelser omfatter indtægter, der er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører senere regnskabsperioder, herunder modtagne renter og provisioner.

Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Andre passiver omfatter hovedsageligt skyldige omkostninger og mellemregningsposter, der er udgiftsført inden balancedagen, men først afregnet i efterfølgende regnskabsår. Andre passiver måles til dagsværdi.

Finansielle forpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved gældspåtagelse til det modtagne provenu dvs. hovedstolen med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder indregnes finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rentes metode.

Under periodeafgrænsningsposter, indregnet under passiver, indgår modtagne betalinger, der er indtægter vedrørende efterfølgende år.

NOTER ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Egenkapital

Foreslået renter af garantkapital

Renter af garantkapital indregnes som en gældforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. De foreslåede renter af garantkapital for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Skatter

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalte acontoskatter.

Udskudt skat indregnes efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes med det beløb, som forventes at blive udnyttet, eksempelvis ved udligning i skat af fremtidig indtjening, eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, i totalindkomstopgørelsen med den del der kan henføres til poster i totalindkomsten og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Omregning af fremmed valuta

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs (lukkekurs). Forskellen mellem balancedagens lukkekurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Ikke monetære poster omregnes for aktiver, der måles til kostpris til transaktionsdagens valutakurs og for aktiver, der måles til dagsværdi til balancedagens valutakurs (lukkekurs).

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er medtaget i henhold til bilag 7 til regnskabsbekendtgørelsen og er defineret i vejledning til regnskabsindberetning for kreditinstitutter.

Øvrige oplysninger

Eventualforpligtelser og garantier

Sparekassens udestående garantier er oplyst i noterne under posten "Eventualforpligtelser". Såfremt det vurderes sandsynligt, at en udestående garanti vil påføre sparekassen et tab, er forpligtelsen hertil hensat under posten "Hensættelse til tab på garantier" og udgiftsført i resultatopgørelsen under "Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v."